

Comparison of Real-time PCR fluorescent and non-fluorescent quenchers in standard amplification plots of delta-6 desaturase gene in PANC-1 cell line culture

M. Sahmani*

M. Darabi**

SH. Byagowi***

R. Najafipour****

T. Naserpour Farivar*****

M. Darabi Amin*****

*Assistant Professor of Clinical Biochemistry, Cellular and Molecular Research Center, Qazvin University of Medical Sciences, Qazvin, Iran

**Assistant Professor of Clinical Biochemistry, Drug Applied Research Center, Tabriz University of Medical Sciences, Tabriz, Iran

***M.Sc. in Medical Biotechnology, Qazvin University of Medical Sciences, Qazvin, Iran

****Assistant Professor of Genetics, Cellular and Molecular Research Center University of Medical Sciences, Qazvin, Iran

*****Professor of Microbiology, Cellular and Molecular Research Center, Qazvin University of Medical Sciences, Qazvin, Iran

*****Assistant Professor of Clinical Biochemistry, Maragheh Faculty of Medical Sciences, Drug Applied Research Center, Tabriz University of Medical Sciences, Tabriz, Iran

Abstract

Background: Employing non-fluorescent quenchers in Real-time PCR is appropriate for gene expression examination.

Objective: The objective of this study was to compare Real-time PCR fluorescent and non-fluorescent quenchers in standard amplification plots of delta-6 desaturase gene in PANC-1 cell line culture.

Methods: This analytical study was conducted in the Reference Laboratory affiliated to Qazvin University of Medical Sciences in 2012. Human pancreatic cancer cells (PANC-1) were cultured in 75 cm² flasks, 3x10⁶ cells were seeded in 6-well plates and were treated with specific intracellular signaling drugs. Changes in expression of delta-6 desaturase gene were examined with fluorescent and non-fluorescent quenchers using Real-time PCR in equal conditions, separately. Data were analyzed using student T-test and gene expression results were analyzed using ΔΔCT method with the assumption of 100% efficiency.

Findings: Employed quenchers showed different absorption of the fluorescence emitted by the reporter and caused different results in Real-time PCR. Using non-fluorescent quencher, the amplification plot was more precise and its baseline was lower. Therefore the signal to noise ratio (S/N) was decreased. Also, the Threshold cycle (Ct) value was lower because of increased Tm (melting temperature) and decreased non-specific bindings.

Conclusion: With regards to the results, non-fluorescent quencher is more appropriate compared to fluorescent quencher and can be a better alternative for current quenchers especially in allelic discrimination and SNP (single nucleotide polymorphism) studies.

Keywords: Real-Time PCR, Delta-6 Desaturase, Cell line

Coressponding Address: Maryam Darabi, Tabriz University of Medical Sciences, Drug Applied Research Center, Tabriz, Iran

Email: mdarabiamin@hotmail.com

Tel: +98-912-8803471

Received: 24 Apr 2013

Accepted: 11 Sep 2013

مقایسه خاموش کننده‌های فلورسنت و غیرفلورسنت روش Real-time PCR در پلات‌های آمپلیفیکیشن استاندارد ژن دلتا-۶ دساتوراز در کشت سلولی رده PANC-1

دکتر مهدی سهمانی* دکتر مسعود دارابی** شیما بیاگوی** دکتر تقی ناصرپور فربور*** دکتر مریم دارابی امین****

* استادیار بیوشیمی بالینی مرکز تحقیقات سلولی و مولکولی دانشگاه علوم پزشکی قزوین
** استادیار بیوشیمی بالینی مرکز تحقیقات کاربردی دارویی دانشگاه علوم پزشکی تبریز
*** کارشناس ارشد بیوتکنولوژی دانشگاه علوم پزشکی قزوین
**** استادیار ژنتیک مرکز تحقیقات سلولی و مولکولی دانشگاه علوم پزشکی قزوین
***** استاد میکروب‌شناسی مرکز تحقیقات سلولی و مولکولی دانشگاه علوم پزشکی قزوین
***** استادیار بیوشیمی بالینی دانشکده علوم پزشکی مراغه و مرکز تحقیقات کاربردی دارویی دانشگاه علوم پزشکی تبریز

آدرس نویسنده مسؤول: تبریز، دانشگاه علوم پزشکی تبریز، مرکز تحقیقات کاربردی دارویی، تلفن ۰۹۱۲۸۸-۳۴۷۱

Email: mdarabiamin@hotmail.com

تاریخ پذیرش: ۹۲/۶/۲۰

تاریخ دریافت: ۹۲/۲/۴

*چکیده

زمینه: استفاده از خاموش کننده‌های غیرفلورسنت در روش Real-time PCR برای بررسی بیان ژن مناسب است.

هدف: مطالعه به منظور مقایسه توانایی دو نوع خاموش کننده فلورسنت و غیرفلورسنت با توجه به نتایج Real-time PCR انجام شد.

مواد و روش‌ها: این مطالعه تحلیلی در سال ۱۳۹۱ در آزمایشگاه فرانسیس کرنر (Francis Crick) دانشگاه علوم پزشکی قزوین انجام شد. سلول‌های سرطانی پانکراس انسان (PANC-1) در فلاسک‌های ۷۵ سانتی‌متری کشت و تکثیر شدند. سپس 3×10^6 سلول در پلیت‌های ۶ خانه‌ای تحت تأثیر داروهای مؤثر بر سیگنال‌های خاص درون سلولی قرار گرفتند و میزان تغییر بیان ژن دلتا-۶ دساتوراز در شرایط یکسان، یک بار با خاموش کننده فلورسنت و بار دیگر با خاموش کننده غیرفلورسنت با روش Real-time PCR بررسی شد. داده‌ها با آزمون آماری تی و براساس روش $\Delta\Delta CT$ با فرض کارآیی ۱۰۰ درصد تحلیل شدند.

یافته‌ها: خاموش کننده‌های فوق، با جذب متفاوت نشر گزارش گر (Reporter)، باعث تفاوت در نتایج حاصل از Real-time PCR شدند. پلات آمپلیفیکیشن هنگام استفاده از خاموش کننده غیرفلورسنت، دقیق‌تر و میزان خط پایه (Base line) پایین‌تر بود و به این ترتیب نسبت سیگنال به noise کاهش یافت. با استفاده از خاموش کننده غیرفلورسنت، به دلیل افزایش دمای ذوب (Tm) و کاهش اتصالات غیراختصاصی، میزان عددی دوره آستانه (CT) نیز کاهش یافت.

نتیجه‌گیری: با توجه به یافته‌ها، استفاده از خاموش کننده غیرفلورسنت نسبت به فلورسنت مناسب‌تر و جای‌گزین بهتری برای خاموش کننده‌های متداول، به خصوص در مطالعه‌های تشخیصی آلل‌ها و SNP (single nucleotide polymorphism) بود.

کلیدواژه‌ها: Real-time PCR ، دلتا-۶ دساتوراز، رده سلولی

*مقدمه:

بسیاری از زمینه‌های کاربردی و تحقیقی شد. در سال ۱۹۹۶ شرکت ABI (Applied Biosystems) روش Real-time PCR را به عنوان حساس‌ترین روش برای آشکارسازی اسیدهای نوکلئیک معرفی کرد.^(۱) این روش کمی‌سازی دقیق را به کمک مولکول‌های فلورسنت فراهم

پس از ابداع روش PCR توسط کری مولیس در سال ۱۹۸۳، تحول‌های اساسی در زیست‌شناسی پایه و کاربردی به وجود آمد. اگرچه PCR روشی ساده و با محدودیت‌های مشهودی بود، ولی نوآوری‌های با ارزش در طول زمان باعث پیشرفت و به کارگیری آن در

پروب خاموش کننده فلورسنت رایج ترین خاموش کننده مورد استفاده در Real-time PCR است. این خاموش کننده یک رنگ فلورسنت است که معمولاً به همراه گزارش گر FAM به کار می‌رود. در گذشته از این دو به عنوان جفت رایج در Real-time استفاده می‌شد، ولی امروزه نوع دیگری از خاموش کننده‌ها به نام خاموش کننده غیرفلورسنت (MGB-NFQ) پیشنهاد می‌شود. MGB-NFQ فاقد نشر فلورسانس است و بدین ترتیب با کاهش دادن فلورسانست پس زمینه و کم کردن تداخل‌های نشری باعث افزایش شدت سیگنال نهایی و در نتیجه افزایش دقت آزمایش می‌شود. همچنین استفاده از این نوع خاموش کننده در مواقعی که همزمان از چند گزارش گر استفاده می‌شود (هیبریدیزاسیون مولتی پلکس) باعث خاموش کردن طیف نشری آن‌ها بدون تداخل می‌شود و در حقیقت به علت قدرت پوشش دهی بالاتر طیف نشری، در اجرای مطالعه‌های مربوط به بیان ژن‌ها و تشخیص توالی‌های DNA و موتاسیون‌ها مناسب‌تر است.^(۳) مزیت دیگر، افزایش دمای ذوب (Tm) به علت بخش متصل شونده به شیار کوچک DNA در انتهای^(۴) آن است.^(۴) این امر امکان استفاده از پروب کوتاه‌تر را نیز فراهم می‌کند (پروب غیرفلورسنت با طول ۱۳ تا ۲۲ نسبت به طول ۲۰ تا ۳۵ در پروب فلورسنت) که باعث افزایش دقت اتصال پروب می‌شود.^(۵) به گونه‌ای که کمتر از ۱۰ نسخه را نیز تشخیص می‌دهد. در حقیقت با افزایش دمای ذوب، اختلاف بیشتری در مقادیر Tm بین پروب‌هایی که در درست یا نادرست متصل شده‌اند، ارایه می‌شود که در تشخیص آلل‌ها (Allelic discrimination) و ژنوتایپینگ پلی مورفیسم تک نوکلئوتیدها، اهمیت زیادی دارد.^(۶) در کل، امروزه استفاده از این نوع پروب نسبت به انواع دیگر بیشتر توصیه می‌شود.^(۷)

دلتا-۶ دساتوراز اولین آنزیم و آنزیم محدود کننده در مسیر تبدیل اسید لینولئیک به اسیدهای چرب غیراشباع با زنجیره‌های طولانی است و به نظر می‌رسد این دساتوراز با تغییر ترکیب اسیدهای چرب غشای سلولی، نقش

می‌کند؛ به طوری که میزان فلورسانس در طول هر سیکل اندازه‌گیری می‌شود و متناسب با مقدار محصول PCR است.

امروزه این شرکت با توسعه شیمی Real-time روش‌های آشکارسازی SYBR Green و Taq Man را فراهم کرده است. SYBR Green روش غیراختصاصی است که در آن رنگ فلورسانس به تمام انواع DNA‌های دو رشته‌ای موجود، متصل می‌شود. ولی در روش Taq Man، با کمک پروب‌های نشاندار فلورسانس که ویژه توالی خاصی هستند، آشکارسازی به صورت اختصاصی انجام می‌شود و در آن یک گزارش گر به ناحیه^(۸) و یک خاموش کننده به ناحیه^(۹) پروب متصل می‌شود.^(۱۰) قبل از اتصال پروب، خاموش کننده انرژی نور نشری را به وسیله انتقال انرژی رزونانس فلورسانس (FRET) از گزارش گر جذب و سیگنال مولکول گزارش گر را خاموش می‌کند. در حقیقت FRET فرایندی است که طی آن انرژی بدون آزاد شدن نور، از یک فلوروفور تهییج شده به ملکول پذیرنده در همسایگی آن انتقال می‌یابد. در صورت وجود توالی هدف و قرار گرفتن پروب در جایگاه اختصاصی خود، پروب به وسیله فعالیت اگزونوکلئازی^(۱۱) به^(۱۲) Taq پلیمراز، تجزیه و گزارش گر و خاموش کننده از هم جدا می‌شوند. در نهایت رنگ فلورسانس در این لحظه منتشر می‌شود که متناسب با مقدار محصول تولید شده طی PCR است. مؤثر بودن انتقال انرژی در اینجا به فاصله فیزیکی گزارش گر و خاموش کننده و میزان همپوشانی بین تشعشع گزارش گر و جذب آن طیف توسط خاموش کننده بستگی دارد. محدوده خاموشی برای هر جفت گزارش گر و خاموش کننده در پروب اختصاصی حدود ۳۰ تا ۷۰ انگستروم است. دو نوع پروب Taq Man توسط شرکت ABI پیشنهاد شده است:

- پروب خاموش کننده فلورسنت (tetramethyl rhodamine, acronym , TAMRA)
- پروب خاموش کننده غیرفلورسنت (minor groove - binder , MGB - NFQ)

شاهد استفاده شد. مجدداً سلول‌ها به مدت ۴۸ ساعت در ۳۷ درجه سانتی‌گراد انکوبه شدند. کشت برای هر خانه از پلیت به صورت سه تایی (triplicate) انجام شد. QIAamp RNA Purification QIAamp RNA Tissue Kit (QIAGEN) استخراج و برای اطمینان از عدم آلودگی با DNA، از کیت افزایش‌دهنده خلوص RNA حاوی (RNase-Free DNase Set Kit, QIAGEN) DNaseI استفاده شد. میزان RNA تام توسط NanoDropND-1000 پکتروفوتومتر

(Technologies, Wilmington, DE, USA) و برای اطمینان از کیفیت RNA از الکتروفورز با ژل ۱/۵ درصد آگاراز به همراه سایبرگرین و fermentase (Fast digest green buffer) استفاده شد. برای سنتز cDNA از کیت Maxima first strand cDNA synthesis Kit (Fermentase) سپس ۱۰ میکرومول از RNA تام، Reaction Mix و آنزیم به حجم نهایی ۲۰ میکرومول رسید و در دستگاه ترموسایکلر ۹۶ خانه‌ای (Veriti 96 Well, Applied Biosystems) انکوباسیون به صورت ۱۰ دقیقه در ۲۵ درجه، ۱۵ دقیقه در ۵۰ درجه و ۵ دقیقه در ۸۵ درجه انجام شد. با استفاده از یک شاهد حاوی همه مواد به جز آنزیم، از نبود آلودگی اطمینان حاصل شد. میزان cDNA سنتز شده با اسپکتروفوتومتر (جذب ۲۶۰ نانومتر) و نانودرایپ اندازه‌گیری شد و برای اطمینان از کیفیت cDNA، از الکتروفورز ژل آگاراز استفاده شد. پرایمر و پروب‌ها طراحی و برای اطمینان BLAST انجام شد. بخشی از cDNA سنتز شده با پروب حاوی TAMRA و بخشی با پروب حاوی NFQ-MGB بررسی شد.

توالی پرایمر و پروب:

Forward primer (F), Reverse primer (R), Probe (P)

FADS2 (NM_004265)

F 5'-TTACAACATACCAATGGTCCAT-3'

R 5'-GAAGGCATCCGTTGCATCTT-3'

P 5'-CCAGCGGGTCATCGGGCACTAC-3'

GAPDH (NM_002046)

مهمی در فعالیت گیرنده‌های غشایی سلول مانند گیرنده انسولین دارد.^(۹,۱۰) شایان ذکر است که در تحقیق‌های انجام شده بر روی این ژن، تاکنون از خاموش کننده‌های غیرفلورسنت استفاده نشده و خاموش کننده فلورسنت متداول مورد استفاده، TAMRA بوده است.^(۱۱,۱۲) لذا این مطالعه با هدف مقایسه توانایی دو نوع خاموش کننده فلورسنت و غیرفلورسنت با توجه به نتایج Real-time PCR انجام شد.

* مواد و روش‌ها:

این مطالعه تحلیلی در سال ۱۳۹۱ در آزمایشگاه رفرانس دانشگاه علوم پزشکی قزوین انجام شد. داروهای GW0742، AG1478 و PD98059 که هریک تأثیر اختصاصی و متفاوتی بر عملکرد سیگنال‌های سلولی مسیر ERK-MAPK و EGFR دارند از شرکت سیگما خریداری شد. برای بررسی تعییر بیان ژن دلتا-۶ دستابوراز، رده سلولی PANC-1 (سلول‌های سرطانی پانکراس انسان) از بانک سلولی انتیتو پاستور تهران خریداری شد. سلول‌ها در فلاسک ۷۵ سانتی‌متری در محیط کشت گاوی و ۱۰۰ واحد بین‌المللی در میلی‌لیتر پنی‌سیلین و ۱۰۰ میکروگرم در میلی‌لیتر استرپتومایسین در انکوباتور مرتبط حاوی ۵ درصد CO₂ و در ۳۷ درجه سانتی‌گراد کشت داده شدند. وقتی سلول‌ها ۸۰ تا ۹۰ درصد کف فلاسک را اشغال کردند، توسط مخلوط Trypsin-EDTA به پلیت‌های ۶ خانه‌ای منتقل شدند. ۶×۱۰^۶ سلول در هر خانه با ۲ میلی‌لیتر محیط کشت تازه حاوی سرم، رشد داده شدند. پس از ۲۴ ساعت انکوباسیون در ۳۷ درجه سانتی‌گراد محیط کشت تعویض و محیط تازه به همراه داروهای مربوط (به صورت تکی و ترکیبی) به پلیت اضافه شد. محلول داروها در رقت‌های مناسب در DMSO تهییه شد؛ به گونه‌ای که میزان DMSO بالاتر از ۰/۱ درصد از محیط کشت نباشد. از محیط کشت بدون دارو (فقط حاوی DMSO) به عنوان

در تحقیق حاضر، بیان ژن مربوط به آنزیم دلتا-۶ دسانتوراز توسط داروهای مؤثر بر سیگنال‌های EGFR- MAPK (Epidermal Growth Factor Receptor) ERK- MAPK (Mitogen Activated Proteinkinases) تغییر پیدا می‌کند و این تغییر بیان با روش Real-time PCR به طور کمی اندازه‌گیری می‌شود.

* یافته‌ها:

مقایسه نتایج محاسبات مربوط به خاموش کننده‌های فلورسنت و غیرفلورسنت پس از Real time PCR در مورد ژن هدف و کنترل داخلی نشان داد که علی‌رغم کارایی بالاتر خاموش کننده‌های غیرفلورسنت نسبت به فلورسنت، تفاوت این دو روش از نظر آماری معنی‌دار نبود (جدول شماره ۱).

جدول ۱- مقایسه نتایج محاسبات مربوط به خاموش کننده‌های فلورسنت و غیرفلورسنت پس از Real time PCR

سطح معنی‌داری	میانگین	خاموش کننده	تعداد	ژن هدف
.۰/۴۶	۲۰/۶۷±۲/۳۶	TAMRA MGB-NFQ	۵	کلیسیرآلدئید
.۰/۴۵	۲۷/۹۳±۲/۶۴		۵	۳-فسفات دهیدروژناز
.۰/۴۶	۲۸/۹۱±۲/۳۷	TAMRA MGB-NFQ	۵	دلتا-۶
.۰/۴۵	۲۵/۹۷±۲/۸۴		۵	دسانتوراز

با توجه به مقادیر R^2 در نمودار منحنی استاندارد ژن دسانتوراز، استفاده از خاموش کننده‌های غیرفلورسنت کارایی بهتری داشت (نمودارهای شماره ۱ و ۲).

F 5'-CCACCCATGGCAAATTCC-3'
R 5'-TGGGATTCCATTGATGACAAG-3'
P 5'-CGTTCTCAGCCTGACGGTGCCA-3'
Real-time PCR به میزان ۱۰ نانوگرم برای cDNA
رقیق شد. ۲ میکرومول از cDNA رقیق شده، ۱۰ میکرومول از Taq Man Universal Master Mix II with assaymix از UNG(AppliedBiosystems) و ۶ میکرومول آب دیونیزه به حجم ۲۰ میکرومول رسید. Assay Mix حاوی ۲۰۰ نانومول از پرایمر sense و antisense و ۱۰۰ نانومول از پروب‌های مربوطه بود.
شرایط انکوباسیون به صورت ۲ دقیقه در ۵۰ درجه، ۱۰ دقیقه در ۹۵ درجه و ۴۰ سیکل به صورت ۱۵ ثانیه‌ای در ۹۵ درجه، و یک سیکل به مدت ۱ دقیقه در ۶۰ درجه به صورت سه تابی در پلیت ۹۶ خانه‌ای و در دستگاه 7500 Real-time PCR System (Applied Biosystems) انجام شد.

کنترل داخلی مورد استفاده (glyceraldehydes-3-phosphat dehydrogenase) بود. همچنین از ۵ رقت مختلف استاندارد برای هر ژن (دلتا-۶ دسانتوراز و GAPDH) به صورت سه تابی استفاده شد. در این مرحله برای حصول اطمینان از عدم آلودگی، یک شاهد حاوی همه مواد به جز cDNA به کار رفت. داده‌ها با نرم‌افزار SPSS با ویرایش ۱۳ و آزمون آماری تی بررسی و نمودارهای آمپلیفیکیشن استاندارد براساس روش $\Delta\Delta CT$ رسم و نتایج با فرض کارایی ۱۰۰ درصد تحلیل شد.

در این مطالعه برای مقایسه دو نوع خاموش کننده فلورسنت و غیرفلورسنت، پس از انجام Real-time PCR از دوره‌های آستانه حاصل و غلظت موجود جهت ترسیم پلات‌های آمپلیفیکیشن استاندارد ژن دلتا-۶ دسانتوراز (و ژن GAPDH به عنوان کنترل داخلی) استفاده شد. بیان ژن هدف نسبت به ژن رفرانس براساس فرمول Pfaffl method انجام شد.

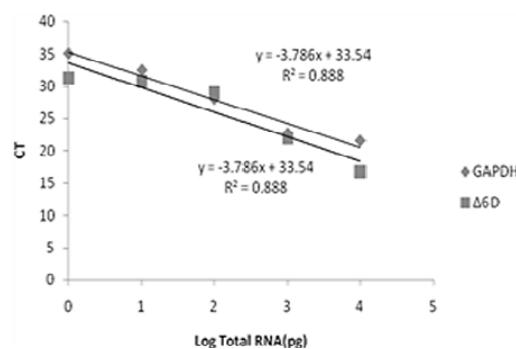
* بحث و نتیجه‌گیری:

بررسی حاضر نشان داد که استفاده از خاموش کننده‌های غیرفلورسنت نسبت به فلورسنت کارایی بیشتری در بررسی بیان زن در روش Real-time PCR دارد. در مطالعه‌های گذشته مقایسه خاموش کننده‌های فلورسنت و غیرفلورسنت از نظر حساسیت، اختصاصیت و محدوده عملکردی در نمونه‌های انسانی، تأثیر پیچیدگی نمونه DNA را در نتیجه نهایی PCR نشان داده است، ولی این تأثیر در هنگام استفاده از MGB-NFQ کمتر بوده است.^(۷) همچنین تاکنون در بررسی‌های انجام شده بر روی زن دلتا-۶ دستاوراز و تمامی ایزوفرم‌های آن، از خاموش کننده غیرفلورسنت استفاده نشده و همواره از خاموش کننده‌های فلورسنت استفاده شد.^(۱۳)

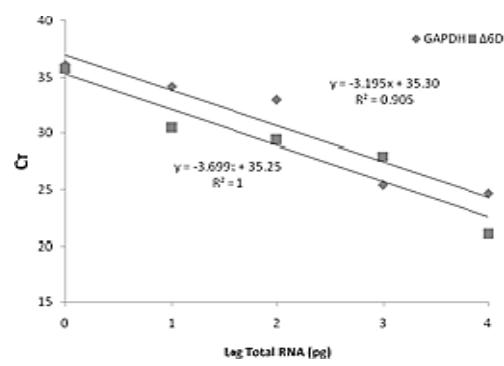
نتایج این مطالعه نشان‌دهنده پایین آمدن (خط Base line پایه) در نمودار مربوط به خاموش کننده غیرفلورسنت بود که این مسئله با توجه به کاهش خطأ و حذف تداخلات پس زمینه‌ای، منطقی به نظر می‌رسد. همچنین در میزان دوره آستانه نیز به علت اتصال دقیق‌تر و افزایش نسخه‌برداری، کاهش عددی دیده شد که این نتایج در رابطه با تفاوت خاموش کننده‌ها، با پژوهش‌های قبلی در این زمینه همخوانی دارد.^(۶)

در مطالعه‌های اخیر، مشخص شده است که پروب‌های MGB-NFQ به علت تفاوت‌های ساختاری که ذکر شد، بسیار حساس‌تر عمل می‌کنند. از معیارهای سنجش کارآیی پروب می‌توان به نسبت سیگنال به noise اشاره کرد (S/N)، که این نسبت در پروب غیرفلورسنت بسیار بالاتر است. افزایش دمای ذوب (Tm)، کاهش فلورسنس پس زمینه، کاهش اتصال‌های غیراختصاصی و طراحی آسان‌تر و کوتاه‌تر از دیگر مزایای این پروب‌ها هستند.^(۱۴) نتایج نمودارهای رسم شده در هر گروه، قابل قبول و در محدوده نرمال بود، ولی تفاوت‌ها برای یک نتیجه‌گیری کلی نشان‌دهنده کاهش عددی میزان دوره آستانه و پایین آمدن خط پایه در پلات مربوط به خاموش کننده غیرفلورسنت بود. با مقایسه پلات‌های استاندارد می‌توان

نمودار ۱- استاندارد خاموش کننده فلورسنت

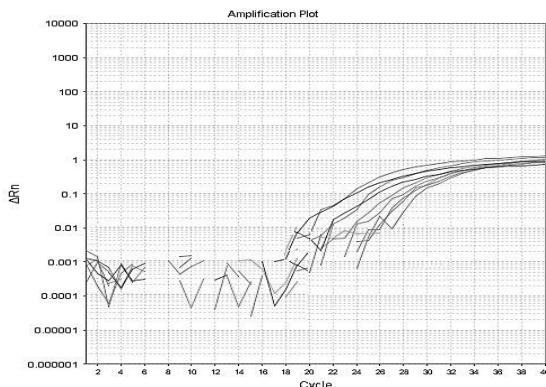

نمودار ۲- استاندارد خاموش کننده غیرفلورسنت

نمودار پلات آمپلیفیکیشن هنگام استفاده از خاموش کننده غیرفلورسنت نشان داد که پروب غیرفلورسنت با کاهش عددی دوره آستانه، میزان نسخه‌برداری را افزایش داد (نمودار شماره ۳).

نمودار ۳- میزان نسخه‌برداری خاموش کننده غیرفلورسنت

6. Belousov YS, Welch RA, Sanders S. Single nucleotide polymorphism genotyping by two colour melting curve analysis using the MGB Eclipse™ Probe System in challenging sequence environment. *Human Genomics* 2004; 1 (3): 209–17
7. Yao Y, Nellaker C, Karlsson H. Evaluation of minor groove binding probe and Taqman probe PCR assays: Influence of mismatches and template complexity on quantification. *Mol Cell Probes* 2006 Oct; 20 (5): 311-6
8. Smith SA. Peroxisome proliferator-activated receptors and the regulation of mammalian lipid metabolism. *Biochem Soc Trans* 2009 Nov; 30 (Pt 6): 1086-90
9. Qin X, Xie X, Fan Y, et al. Peroxisome proliferator-activated receptor-delta induces insulin-induced gene-1 and suppresses hepatic lipogenesis in obese diabetic mice. *Hepatology* 2008 Aug; 48 (2): 432-41
10. McNamara RK, Liu Y, Jandacek R, et al. The aging human orbitofrontal cortex: Decreasing polyunsaturated fatty acid composition and associated increases in lipogenic gene expression and stearoyl-CoA desaturase activity. *Prostaglandins Leukot Essent Fatty Acids* 2008 Apr-May; 78 (4-5): 293–304
11. Minge CE, Robker RL, Norman RJ. PPAR Gamma: coordinating metabolic and immune contributions to female fertility. *PPAR Res* 2008; 2008: 243791
12. McNamara RK, Jandacek R, Rider T, et al. Deficits in docosahexaenoic acid and associated elevations in the metabolism of arachidonic acid and saturated fatty acids in the postmortem orbitofrontal cortex of patients with bipolar disorder. *Psychiatry Res* 2008 Sep 30; 160 (3): 285-99

این گونه نتیجه‌گیری کرد که استفاده از MGB-NFQ به عنوان خاموش کننده غیرفلورسنت نسبت به خاموش کننده‌های متداول مانند TAMRA به خصوص در مطالعه‌های تشخیصی آلل‌ها و ژنوتاپینگ پلی مورفیسم تک نوکلئوتیدها مناسب‌تر است. با این حال برای توجیه کامل‌تر به مطالعه‌های بیشتری نیاز است.

* سپاس‌گزاری:

این طرح تحقیقاتی با حمایت مالی شورای پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قزوین و مرکز تحقیقات سلوی و مولکولی این دانشگاه انجام شده است.

* مراجع:

1. Heid CA, Stevens J, Livak KJ, Williams PM. Real time quantitative PCR. *Genome Res* 1996 Oct; 6 (10): 986-94
2. Livak KJ, Food SJ, Marmaro J, et al. Oligonucleotides with fluorescent dyes at opposite ends provide a quenched probe system useful for detecting PCR product and nucleic acid hybridization. *PCR Methods Appl* 1995 Jun; 4 (6): 357-62
3. May JP, Brown LJ, van Delft I, et al. Synthesis and evaluation of a new non-fluorescent quencher in fluorogenic oligonucleotide probes for real-time PCR. *Org Biomol Chem* 2005 Jul; 3 (14): 2534-42
4. Afonina I, Zivarts M, Kutyavin I, et al. Efficient priming of PCR with short oligonucleotides conjugated to a minor groove binder. *Nucleic Acids Res* 1997 Jul 1; 25 (13): 2657-60
5. Kutyavin IV, Afonina IA, Mills A, et al. 3'-minor groove binder-DNA probes increase sequence specificity at PCR extension temperatures. *Nucleic Acids Res* 2000 Jan 15; 28 (2): 655-61

13. Irina A. Afonina, Igor V. Kutyavin, Rich B. Meyer, Jr. Oligonucleotides containing pyrazolo [3,4-D] pyrimidines for hybridization and mismatch discrimination. *Analytical biochemistry* 2006; 169: 1-25
14. Pedrono F, Blanchard H, Kloareg M, et al. The fatty acid desaturase 3 gene encodes for different FADS3 protein isoforms in mammalian tissues. *J Lipid Res* 2010 Mar; 51 (3): 472-9